

ÚPICE '84

festivalový zpravodaj
21. května číslo 3

SLOVO DNE

Jana Hejnová

Stat se ochotníkem je úplně snadné. To člověk přijde nic netuše do Bohémy úpického divadla, dostane menší či větší roli a je to. Chodí na zkoušky, prokousává se k premiéře, klepe se trémou. Pak absolvuje několik repríz (podle ohlasů diváckých někdy i dvacet) a pomalu se stává "ostříleným" a už si leccos troufá. Jedno nebo dvě divadla ročně je mu málo, začne si vymýšlet akce, které tu ještě nebyly nebo byly kdysi a pokusí se je realizovat. V nejkrásnější době prázdnin, o úpické pouti, kdy je největší vedro, smaží se společně s bramboráky skoro tři dny. Krátce před tím pořádá Benátskou noc i s programem a mostem přes Úpu. Na prahu jara se vši trachtací vynáší smrtku z Úpice do Suchovršíce. A aby toho nebylo málo, strojí se do bláznivé maškary a vyráží průvodem do Havlovic na Masopustní taškařici. Stává se také hercem kočovné společnosti a putuje českými kraji až k Národnímu divadlu. Jednou za dva roky pořádá akci největší, DIVADELNÍ FESTIVAL. Přípravy trvají mnoho dnů a pak přijde ten slavný týden. Ochotník si bere dovolenou a téměř nespí. Denně přijíždějí kolegové z celé republiky, aby se představili úpickému divákovi ve své inscenaci. Během tohoto týdne je člověk ochotnický mnohokrát na pokraji svých sil a je rozhodnut se vším skoncovat. Po festivalu uhání domů a nechce o divadle ani slyšet. Ale jen pár dnů. Pak se zase přikrade do Bohémy a shání, co je v plánu. Když nic, přemýšlí, co nového zase udělat a lidi vyděsit.

RECENZE

z jednání poroty

Divadelní soubor "DIALOG" působící při ZK ROH n.p. ŠKODA Plzeň byl představen v minulém čísle Zpravodaje jako soubor vyhledávající dramaturgicky náročné divadelní texty. Dobové tance Karla Steisgerwalda, našeho mladého současného autora, toto označení souboru potvrzuje.

Je třeba říci, že celý kolektiv pod režijním vedením člena DJKT, s. Jiřího Samka, zvažuje velice pečlivě své možnosti a s ohledem na svůj dosavadní divadelní názor vykládá a inscenačně tlumočí autorovu předlohu.

Mnohohrstevnatý dramatický part lze jistě přeciť z nejružnějšího zorného úhlu, podstatné však je, že střízlivý přístup plzeňských k textu je možný, neboť vyhovuje toleranci autorem nabídnutých parametrů: citlivému výkladu dramatických postav nasvěcovaných v nejružnějších životních situacích a v diametrálně se lišících společenských podmínkách. Zvolenému výkladu odpovídá i volba hereckých prostředků se všemi riziky i důsledky z uplatněné metody vyplývajícími. V daném smyslu slova můžeme hovořit o určitém tvůrčím rukopisu prostupujícím všechny inscenační složky, rukopisu, který poněkud původní autorův dramatický výraz zjednodušuje a oslabuje o rovinu neustálé oscilace postojů jednotlivých sociálně přesně určených postav mezi proklamovaným programem a uplatněným reálem.

Scénografická a kostýmní složka inscenace funkčně navazuje na hereckou a dramaturgickou výpověď.

PŘEDSTAVUJEME

Divadelní soubor Jednotného klubu pracujících ROH v Havlíčkově Brodě slaví v letošním roce 140 let od sehrání prvního českého divadelního představení ve městě. Jeho dlouhodobá spolupráce s dramaturgem Patrem Janišem přináší v posledních letech své ovoce. Ženitba N.V. Gogola a Tótovců I. Ůrkéního se řadí mezi nejúspěšnější inscenace ve Východočeském kraji.

Mladá začínající autorka Jana Knitlová ve své "Sekyře na studánky" nám dnes večer předloží prostřednictvím Havlíčkobrodských celou řadu zajímavých problémů a otázek, které řeší nejen postavy ve hře, ale velmi často i my, diváci.

posbíráno
za oponou

Markéta POTUŽÁKOVÁ, herečka DS "DIALOG" ZK ROH ŠKODA Plzeň, studentka gymnázia:

"Co řeknu doma mamince? Že Úpice je docela hezké městečko a moc se mi líbila radnice."

Obecenstvo? Zažili jsme už lepší, ale nestěžíjeme si. V druhé polovině se chytlo a hrálo se nám dobře."

Vydolovat víc ze sympatioké, ale mimo jeviště poněkud plaché a zakřiknuté dívenky, bylo nad síly reportéra. Vypnutý magnetofon a nezištná pomoc hostesky Jany přece jen okouzlující Markétu zlomily a slib, že víc určitě nenapišeme, rozpovídal. Ve čtvrtek má maturitu a šíleně se bojí, zatím úspěšně proplová přijímačkami na DAMU (čekají ještě všeobecné předměty) a pilně dře titulní roli v "Markétě Lazarové".

VČERA MĚL PATRONÁT TEXLEN 21

Josef GABRIEL, předseda ZV ROH Texlen 21:

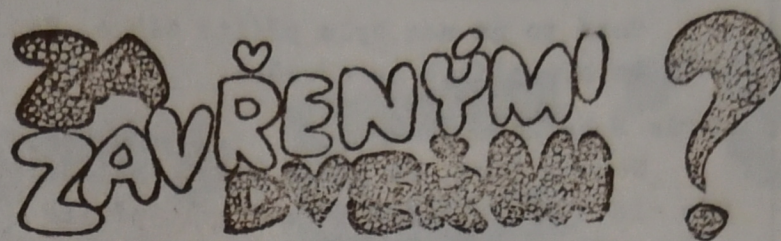
"Jako patroni jsme se podíleli na festivalu především zakoupením sta vstupenek, propagací, věnováním upomínkové ceny, dárky, propagujícími naše výrobky i vítáním souboru a přátelským posezením po představení. Poprvé máme připravenou prohlídku našeho závodu, nebudeme chybět ani na hodnocení v diskusním klubu a své hosty zveme i k nám na společný oběd.

VÍTE, ŽE ...

... naše věčně usměvavé hostesky to nemají vůbec lehké? Rekvizity, které jsou nuceny shánět často v hodině dvanácté pro účinkující soubor, jsou opravdu kuriozní. Včera to byl houskový knedlík, pro který musela Soňa až do hotelu Pod Lány, především zase náš tiskař marně shánět pracovní ponožky, neboť manželka Zuzana jimi, bez jeho vědomí, vyzbrojila Matěje Broučka do XV. století...

... v Úpici máme novou mateřskou školu? Vznikla z ryzí nutnosti v bytě nejmenovaných manželů - organizátorů festivalu. Podmínka přijetí? Oba rodiče zaměstnání festivalem. Na plný úvazek...

... obětavosti se meze nekladou? Danu Říhovou, prodavačku z Potravin na náměstí, můžeme probudit i o půlnoci, vstane, vezme klíče a vydá na pospas hladových žaludků ze skladu vše, co není přibité. Prý uvažuje přenést si sem lehátko a spacák. Díky, Danuško...

Nikoliv. Zcela veřejné jsou diskusní kluby, nicméně vypadají jako tajná zasedání jakési mafie. Na setkání poroty a souboru totiž ani v neděli, kdy si jistě každý může udělat čas, nikdo z veřejnosti nepřišel.

Kdo viděl úvodní představení souboru z Přerova a kdo jen trochu o divadle přemýšlí, nalezl by právě ve včerejší diskusi odpověď na řadu otázek. Byl by také svědkem velmi otevřené výměny názorů, která dokazovala, že v divadle může na tutéž věc mít každý velmi snadno svůj zcela odlišný názor. Dokonce se potvrzuje, že diskuse po představení je myšlenkovým pokračováním inscenace. A toto pokračování bychom si neměli nechávat ujít.

A ještě něco. Když na besedě chybí běžní diváci, lze to pochopit. Když však na diskusi zapomínají ochotníci, stojí to za zvážení. Mnozí mají starosti s organizačním zajištěním festivalu, ale pro ostatní a pro naše přátele od divadla z Trutnova a úpického okolí by tato šance měla být samozřejmostí. Třeba by se už pořád neopakovala ta základní otázka - co hrát. Na takové diskusi totiž třeba jen námětů k tomuto problému bývá dost.

OHLASY x foyeru

Jana Gabrielová

Když mám srovnávat se včerejškem, tak se mi to moc nelíbilo. Neorientovala jsem se v časových a prostorových posunech. Myslím, že herci ani nevěděli o čem hrají. Představení nemělo "šmrnc". Z herců se mně snad nejvíce líbila Cilka.

Miroslav Vořechovský

Nesedělo mi zpracování tématu. Ale herci, myslím si, byli dobří.

Zdeněk Martinec

"Anketní lístek jsem jednoznačně hodil do skříňky NELÍBILO. Představení jsem nepřišel na chuť, myslím, že takto jednoznačně odsoudit národ nelze. Nevěřím, že bychom dovedli "válčit" jen u piva.

Miluše Vořechovská

Snad to na nás bylo příliš těžké. Nevím.
Já jsem hře příliš nerozuměla.

Marie Sobotková

Nemohu říci, že by se mně to nelíbilo.
Mám ale výhrady. Představení bylo příliš
vážené. Člověk se nezasmál. Pro mě to nebylo,
ale někdo má takové divadlo rád...

Ivan Bednář

Nevím, ale koupil bych indukční cívku
k vozu Wartburg. Dohoda je jistá, chci odjet.

3 OTÁZKY

pro Jiřího SAMKA, režiséra plzeňského Dialo-
gu

Proč jste si vybrali právě Steigerwaldovy
Dobové tance?

"Nejsme spokojeni s řadou vlastností
Čechů, které už přežívají mnoho let. Nevím
od kdy. A v tomto Steigerwaldově zpodobnění
jsme chtěli v návštěvnících probudit trochu
sebekritického pohledu. Nikdo se v tom pocho-
pitelně nebude chtít vidět. Ale aby se nad
tím problémem každý alespoň zamyslel, aby to
jeho já něco dalo."

Které z vlastností máte přesně na mysli?

"Negativní hrdina, starosta a hoteliér,
zpodobňuje ty základní necnosti, je to jeho
schopnost orientovat se v situaci, kdy si
vždy nechává zadní vrátka, pokrytectví, moti-
vované touhou po majetku... Ve hře je citová-
na řada krásných myšlenek. Snad alespoň jednu.
V závěru Cilka říká, že každý by měl mít svou
vlastní tvář. A tu v žádném případě starosta
nemá."

A výsledek?

"Netroufám si soudit. V Plzni má soubor
vychované už své publikum. Pravda je, že
první představení bylo přijato poněkud rozpa-
čité. Diváci však doma o inscenaci přemýšle-
li a přišli znovu. Někteří i třikrát, čtyři-
krát. Postupně vznikl na Dobové tance bouřli-
vý ohlas. V mimoplzeňských divadlech je to
horší. Publikum si zřejmě neví rady s časový-
mi a prostorovými posuny. V každém případě
hercům práce na inscenaci velmi pomohla.
Získali orientaci v situačních plánech, směr
k vlastní tvůrčí práci. Vždyť výsledek se ne-
musí projevit hned..."

ANKETA *diváka*

Divadelní soubor "DIALOG"

ZK ROH n.p. ŠKODA Plzeň

Karel Steigerwald

DOBOVÉ TANCE

Velmi líbilo	16 hlasů
S výhradami	59 hlasů
Nelíbilo	10 hlasů

Celkem hlasovalo 85 diváků.

Dnes • Dnes • Dnes • Dnes

- 9.30 Diskusní klub v malém sále KK ROH
- 15.30 přijetí souboru z Havlíčkova Brodu
předsedou MěstNV
- 15.45 odchod souboru od MěstNV na náměstí
- 16.00 přivítání souboru před městským mu-
zeem
- 19.30 J. Knitlová "SEKYRA NA STUDÁNKY"
- 22.00 Společenský večer v hotelu Beránek,
setkání s patronátním závodem

Líra • Líra • Líra

- 9.30 Diskusní klub v malém sále KK ROH
- 15.30 přijetí souboru z Blanska předsedou
MěstNV
- 15.45 odchod souboru od MěstNV na náměstí
- 16.00 přivítání souboru před městským mu-
zeem, po skončení koncert dechové
hudby LŠU
- 19.30 Jiří Suchý - Ferdinand Havlík
"ELEKTRICKÁ PUMA"
- 22.00 Společenský večer v hotelu Beránek,
setkání s patronátním závodem

POZNÁMKA K VÝBĚRU

Bylo kdysi dobrým zvykem našeho festiva-
lu, že pozval do širšího výběru všechny sou-
bory, které mohly nabídnout inscenaci součas-
né hry. Ve sjednaných termínech jediná
porota shlédla desítky inscenací z celé repu-
bliky a vybrala finalisty. To dnes je nerea-
lizovatelné. Z časových i finančních důvodů.
Jak to tedy děláme teď?

Soubor přihlásí inscenaci, písemně či
telefonicky zjistíme stanovisko příslušného
krajského metodického orgánu a na základě zís-
kaných doporučení a výsledků krajských sou-
těží sestavíme program. Možná méně objektivní,
ale zřejmě jediné možné.

Na závěr festivalu uvidíme, jak to fun-
guje.